

رئیس‌انسان‌معتقداست کهشفاف‌سازی وافزایش مشارکت مردمدر ساختار اقتصادی کشوری‌تواند اهداف اقتصادمقاومتی کهتولیدواشتغال است رامحقق کند.علی‌نافعلی در گفت‌وگویایستنا،اظهار کرد:برای تحقق اقتصادمقاومتی کهتولیدواشتغال نیزاسمال موردنایدکیمقام‌معمطهرهبری‌قرار گرفته یکی ازمهم‌ترین عواملی که می‌تواند بهتحقق این اهداف بیانجامد،مشارکت دادن بیشتر مردم در ساختار اقتصاد کشور ورمردمی‌تر کردن اقتصاداست.

یادداشت

-
-
-

چرا باز هم اقتصاد، چرا باز هم تولید؟

سید احسان خاندوزی - در مسابقه اقتصاد جهانی، توان تولید یک ملت است که حرف آخر ا می‌زند. این جمله به معنای کم‌ار ج دانستن سایر ابعاد مانند علم و فرهنگ و سیاست نیست، زیرا قدرت تولید، گره به ابتدا در شمایل اقتصاد خود را نشان می‌دهد، اما به محض ورود به‌سایر عرصه‌ها، آن مناسبات را نیز دگرگون و همساز می‌کند. بر محوم جلال آل احمد در ست تشخیص داده‌بود که فارق میان غرب و سایر ممالک، اهل تولید بودن یا مصرف کننده بودن است زیرا اقتصاد تولیدمحور، روحی تازه بر سایر جوارح اجتماع می‌دمد:

اول: اقتصاد طفیلی غرب یا شرق، نمی‌تواند سیاست مستقل از غرب یا شرق را پشتیبانی کند بلکه سیاستمدار را به زبونی و دیروزی می‌کشاند. در تجارب جهانی، کشوری را سراغ نداریم که بدون ایستادن بر پای تولید ملی خود، پرچم و گردن مردمانش افراشته مانده باشد و هر چه تولیدات یک کشور، جهان‌گشتر شده‌اند، سیاستمداران نیز اقتدار بیشتری در مذاکره یافته‌اند. بی‌جهت نیست که غرب حاضر است محصول را با قیمت کمتر در اختیار ما بگذارد بدون آنکه اجازه دستیابی به فناوری و توان تولیدش را بدهد.

دوم: در باب تولیدات مادی فرهنگ‌نی نیز کم‌بیش چنین است، ملتی که در تولیدو محصولات مصرفی خود، احساس هویت مستقل کندند و نام کشورشان روی کالاها با افتخار حک شود، «ما ی جمعی قوی‌تر و اعتماد بنفس ملی بهتری را دارند و بر هر تولیدمادی از جمله کالای فرهنگی نیز توانا تر خواهند بود. صدور فرهنگ از طریق سربال‌های ساقزاپینی و اخیرا کره‌ای، پیامد قدرت اقتصادی ۴۰ سال پیش ژاپن و ۲۰ سال اخیر کره است.

سوم: از سوی دیگر چون توان تولید جز با علم و فن نمی‌تواند دوام داشته باشد، ملت اهل تولید، در بلندمدت باید اهل علم نیز باشندو تولید، علم را نیز در پی خود می‌کشاند تا بتوانو کردن علم و فن، مزیت‌های اقتصادی‌اش را از دست ندهد. اگر به درستی فرموده‌اند که علم، سلطان است، اقتصاد قائد سلطان است یعنی افسار در دست اوست. در اقتصاد غیرمولدی که مانند برخی کشور‌های حوزه خلیج فارس از صدقه سربری پول نفت، رونق هست اما توان تولید نیست، خبری از پیشگامی در علم هم نیست و در مقابل اقتصاد مولدی را سراغ نداریم که با گرمای علمی همراه نباشد. توان تولید بالاتر آلمان و انگلیس و فرانسه در میان سایر کشور‌های اروپایی، به‌وضوح از تفاوت دمای محیط‌های علمی‌شان قابل شناسایی است و حتی در میان کشور‌های در حال توسعه، قدرت علمی دانشگاه‌های چین یا مالزی را در آغاز جهش اقتصادی با امروز مقایسه کنید. این گونه است که نام‌گذاری اقتصادی سال آن هم بر مدار تولید، گره خاوی پیامی روشن از جهت سیاستگذاری اقتصادی مسئولان و رفتار اقتصادی ما مردم است اما شریان آن حیات تولیدمحوری، قلمروهای دیگر اجتماع را نیز سرسبز خواهد ساخت.

- نسبت اقتصاد مقاومتی و تولید**

در مسابقه سروری و پیشرفت که میان ملت‌ها در گرفته است، میدان دار عصر جدید، اقتصاد است و در مسابقه اقتصاد، توان تولید یک ملت حرف آخر ا می‌زند.
توان تولید، حتی نسبت به شاخص‌های متعارف اقتصادی، قیله نمای بهتری محسوب می‌شود، مثلاً نرخ رشد اقتصادی بالا، اگر به‌یمن قدم‌سرمایه‌های سیال خارجی در بازارهای بورس یا به برکت صادرات بیشتر نفت خام باشد، از منظر متعارف، کاملاً مقبول و مایه شغف است اما با مینک توان تولید، اگر نکویم و چه تهدیدی آن بر جسته‌تر است، دست‌کم قابل تمجید نیست، زیرا این رشد، مقاومتی و پایدار ارزیابی نمی‌شود، این رشد حاکی از ترقای توان تولید نیست. بدین ترتیب گونه‌هایی از رشد اقتصاد، مطلوب و انواع دیگری از رشد اقتصاد، نامطلوب شمره می‌شود.

- وامانفش اشتغال**

در این میان، اشتغال چه جایگاهی دارد؟ اشتغال از نقاط کلیدی و چهارراه دو شاه‌راه اقتصادی – اجتماعی محسوب می‌شود: در منطق اجتماعی، شیوع بیکاری به‌معنای محدوده قمرزو به خطر افتادن کرامت فرد و خانواده، نماگرهای سلامت اخلاقی و روانی، ناهنجاری اجتماعی و حتی خطر در مقبولیت سیاسی است. همچنین اشتغال زایی از نقاط ضعف دهه اخیر عملکرد اقتصاد ایران به‌شمار می‌رود و به‌اذعان مراکز تحقیقاتی کشور، یک چالش بالقوه مهم پیش‌رو در سال‌های آتی خواهد بود. به بیان دیگر رشد اقتصاد کشور، ر شدی نبوده که متناسب با آن اشتغال زایی ایجاد کرده باشد. این چالش با یک ابتکار و چرخش سیاستی می‌تواند به فرصت تبدیل شود زیرا کشور به لحاظ پتانسیل‌های انسانی معطل و پس‌انداز‌های را کد و سرمایه‌های غیرمولد، دارای مزیت است. اما جدا از تمام ملاحظات فوق، میان اشتغال با هدف تولید داخل چه پیوندی وجود دارد؟ اشتغال از جمله شاخص‌های خروجی یک نظم و از جمله معیارهای ظاهری عملکرد سیستم است. در موقعیتی که اولارونق اقتصادی بیشتر، ثنائی‌قوبد به کار افتادن استعداد‌های انسانی کمتر و محیط‌سهل‌تر و ثاللتاناسب میان نیروی کارو نیازهای بازار وجود داشته باشد، کمتر بیکاری را تجربه خواهد کرد. اقتصاد ایران به لحاظ خروج از رکود احتمالاً وضع بهتری نسبت به سال‌های گذشته در پیش دارد، اما در خصوص دو عامل دیگر یعنی متناسب نبودن مهارت‌های نیروی کار و قیدوبند‌های کسب و کار، ناکارآمدم. نبود نقش آفرینی جدی مردم در اقتصاد ایران، تاحدی ناشی از این دو مانع است. البته رونق اقتصادی می‌تواند ناشی از نیروهای برون‌زا باشد و مثلاً زمانی که شرکت‌های خارجی بر اقتصاد ملی مسلط هستند یا اقتصاد به یک اقتصاد نفتی صرفا خدماتی تبدیل شود، ممکن است اشتغال بالایی نیز ایجاد شود. آن هنگام که هم معیار باطنی یعنی توان تولید داخلی و هم معیار ظاهری یعنی اشتغال، بهبود را نشان دهند، آن گاه می‌توان از جهت نمایی صحیح نظام اقتصادی اطمینان خاطر داشت.

منبع: http://farsi.khamenei.ir/others-note?id=36093

فاضلی: مردمی‌تر شدن اقتصاد تنها راه تحقق اقتصاد مقاومتی است

جدول ارزیابی اقدامات دولت در اقدام و عمل به اقتصاد مقاومتی

کارنامه دولت در اقدام و عمل به ۱۰ فرمان

و منابعی برای اجرای پروژه ها تعریف نشده بود اما همین که بالاخره چند پروژه مشخص به هر دستگاه ابلاغ شده بود، بعد از ۲ سال بی برنامهگی، بارقه هایی از امیدرازنده می کرد.

مقام معظم رهبری در همان ابتدای سال ۹۵ ده توصیه هم در مسیر اقدام و عمل در راستای اقتصاد مقاومتی به دولت ارائه کردند.

با اتمام سال ۹۵ بررسی نحوه عمل به این توصیه ها، این مسئله را روشن خواهد کرد که سرانجام در سال ۹۵ اقتصاد مقاومتی وارد هر حله اقدام و عمل شد و این که باز هم بر همان پاشنه بی عملی چرخید؟ جدول زیر ۱۰ توصیه مقام معظم رهبری و بررسی نحوه اقدام و عمل در مسیر هر کدام از آن ها را در خود دارد:

۱	شناسایی و تمرکز بر فعالیت‌ها و زنجیره‌های مزیت‌دار اقتصادی	به‌طور کلی، شناسایی حوزه‌های خاص و مزیت‌دار اقتصادی و تمرکز و تجهیز منابع مالی و انسانی موجود در آن‌ها، اقدامی بلندمدت و در مسیر رشد اقتصادی است. کشور‌های در حال توسعه به‌خاطر کمبود منابع مجبورند که بر حوزه‌های خاص تمرکز کنند؛ چنان‌که کشور‌هایی چون کره جنوبی، هند، ترکیه و... با چنین انتخاب‌هایی توانستند اقتصاد خود را به حرکت درآورند. اما دولت در یک سال گذشته هیچ اقدامی در این مسیر انجام نداد و همچنان منابع اندک به حوزه‌های بی‌شمار و بی‌مزیت تعلق می‌گیرد. هیچ کدام از ۱۲ برنامه ملی تعریف‌شده و پروژه‌های تعریف‌شده ذیل آن در این مسیر نبود.
۲	احیا و به حرکت درآوردن تولید داخلی	دولت پروژه‌هایی در این زمینه تعریف کرد؛ مثلاً وزارت صنعت موظف شد با پرداخت ۱۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات و به‌واحدهای نیمه‌فعال و تعطیل، آن‌ها را احیا کند. در ابتدای سال ۹۵ حدود ۱۰ هزار واحد تولیدی، نیمه‌فعال یا راکد بودند که طبق آمار ارائه‌شده، نیمی از آن‌ها تا بهمن سال گذشته احیا شده‌اند. اگرچه پرداخت وام برای احیای تولید، ساده‌ترین و پربتبعات‌ترین اقدام خروج از رکود است اما در شرایط فعلی اقتصاد کشور و با توجه به فرصت‌سوزی‌های گذشته، قابل قبول است. پروژه دیگر، هاندن بخش مسکن از رکود بود که برای وزارت راه و شهرسازی تعریف شده بود اما نه تنها چنین اتفاقی رخ نداد بلکه رکود بخش مسکن در پاییز نسبت به تابستان بیشتر شد.
۳	خودداری جدی از خریدهای خارجی که قدرت تولید داخلی را تضعیف می‌کند	طی سال‌های اخیر و البته سال ۹۵ رقم کل واردات به‌طور کلی کاهش یافت. عملکرد در این حوزه قابل قبول بود تا اینکه به یکباره در انتهای سال و نزدیک انتخابات، دولت در اقدامی عجیب تعرفه واردات چندین کالای اساسی را از بیش از ۳۰ درصد به حدود ۵ درصد کاهش داد. اقدامی که براساس خبرهای غیررسمی با مخالفت وزارت جهاد کشاورزی هم روبه‌رو شده است. در حالی که استدلال دولت کاهش قیمت اقلام اساسی مثل گوشت و برنج بود، اظهارات مسئولان جهاد کشاورزی و همچنین آمار بانک مرکزی، حکایت از آن داشت که مسئله گرانی ارتباطی به تعرفه و کمبود موجودی ندارد.
۴	مدیریت پول‌ها و منابع مالی ایران که از خارج وارد کشور می‌شود	منابع بلوکه‌شده کشور حدود ۳۰ میلیارد دلار بود که ۲۳ میلیارد دلار آن قبلاً به‌ریال تبدیل شده و در بودجه سالانه دولت خرج شده بود؛ آنچه بلوکه‌شده بود منابع دلاری بود که قابل استفاده در داخل نبود. بعد از آزادشدن، این منابع از سال ۹۲ تا ۹۴ عمدتاً صرف پرداخت دلاری و گشایش آ‌ی سی برای واردات دارو، اقلام خوراکی اساسی و خودرو شد. ۷ میلیارد دلار دیگر هم که قابل تبدیل به‌ریال بود هنوز به‌طور کامل آزاد نشده است. البته دولت منابع مازادی هم از محل فروش نفت داشت که به‌طور عمده در بودجه جاری خود خرج کرد و از محل آن کمکی به بودجه عمرانی و خروج از رکود نشتد.
۵	دانش‌بنیان شدن بخش‌های مهم اقتصادی	دانش‌بنیان شدن اقتصاد هم یک هدف بلندمدت در مسیر رشد درونزا و پایدار اقتصاد است که نگاهی کلان و همه‌جانبه می‌طلبد. دولت در ابتدای امسال بیش از ۱۰۰ پروژه را در حوزه‌های مختلف تعریف کرد که فقط ۵ مورد آن به دانش‌بنیان شدن اقتصاد اختصاص داشت. این در حالی است که این‌موضوع یکی از ۵ رویکرد اساسی اقتصاد مقاومتی بود و نیازمند توجهی شایسته‌تر. اگرچه معاونت علمی ریاست جمهوری اقداماتی شایسته‌تر در این مسیر انجام داد اما برای وزارتخانه‌های کلیدی چون نیرو، نفت و صنعت، حتی پروژه‌ای مشخص در این حوزه تعریف نشد!
۶	بهره‌بردار ی بخش‌هایی که قبلاً در آن سرمایه‌گذاری کلانی شده است مانند پتروشیمی و ساخت نیروگاه	کشور قبلاً در زمینه‌هایی چون پتروشیمی، نیروگاه‌سازی، خودرو و... سرمایه‌گذاری‌های کلانی داشته است. در حوزه ساخت هواپیمای توربوپراپ ۴۰ نفره و همچنین جت ۱۵۰ نفره نیز کار‌های در خوری انجام‌شده است. طبق توصیه مقام معظم رهبری، تکمیل این بخش‌ها می‌تواند به تحرک اقتصاد کشور با کمترین هزینه، کمک‌شایانی بکند. خوشبختانه در حوزه نیروگاه‌سازی کار احداث ۲۵۰۰ مگاوات نیروگاه جدید با سرعت قابل قبول در حال پیشرفت است اما موضوع قرار داد نیروگاه‌سازی با شرکت ترکیه‌ای ایهاماتی ایجاد کرده است. پروژه‌های پتروشیمی جد بد هم تعریف شده و در مسیر پیشرفت است اما حدود ۲۰ میلیون ظرفیت تولید متانول که قبلاً بر نامه‌ریزی شده بود با اما و اگر‌های بسیاری روبه‌روست.
۷	مشروط شدن همه معاملات خارجی به انتقال فناوری به داخل ایران	واردات بیش از ۲۰۰ فروند هواپیمای مهم‌ترین قرارداد‌های پساپیرجام بود. اگرچه گفته می‌شود که ضمن این قرارداد، کم‌نظیر واردات، پندهایی برای انتقال آموزش‌های مربوط به تعمیرات و نگهداری و همچنین ساخت قطعات در نظر گرفته‌شده است اما شروطی صریح‌برای توسعه ظرفیت‌های پیشین در حوزه ساخت هواپیما–توربوپراپ ۴۰ نفره و جت ۱۵۰ نفره– در نظر گرفته‌نشد. قرارداد‌های خودرویی نیز صرفاً به ساخت مدل‌هایی طراحی‌شده در شرکت‌های فرانسوی با انتقال خط تولید مشروط به در صدی داخلی‌سازی اختصاص داشت؛ مدلی که طبق تجربه چندین ساله، ما را خودرو ساز نخواهد کرد.
۸	مبارزه جدی و واقعی با فساد، ویژه خورای و قاچاق	یکی از موفق‌ترین اقدامات دولت، مبارزه با قاچاق بوده است؛ خوشبختانه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با جدیت و برنامه‌ریزی بیشتری وارد این حوزه شد و ضمن کشف چندین محموله کالای قاچاق؛ با شبکه‌های قاچاق مقابله‌ای جدی‌تر کرد. موضوع مقابله با قاچاق در سطح عرضه نیز بالاخره اجرایی شد و اگرچه با مقاومت‌هایی همراه بود اما به‌هر حال پیامی روشن به قاچاقچیان رساند. البته برخی طرح‌ها مثل جیستری موبایل برای شناسایی گوشی‌های قاچاق با تعلل اجرا می‌شود. در حوزه شناسایی و شفافیت اقتصاد هم دولت بعد از متوقف کردن طرح‌هایی چون ایران‌کد و شبنم در سال ۹۲، بالاخره در سال ۹۵ طرحی را برای اجرای فوری معرفی کرد.
۹	افزایش بهره‌وری انرژی	بهره‌وری انرژی نیز که یکی از معضلات دیرین اقتصاد کشور است و نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت دارد در چند حوزه مورد توجه است؛ در موضوع کاهش تلفات شبکه انتقال برق، عملکرد دوزارت نیرو مثبت و قابل دفاع بوده است. اما وزارت نفت هنوز موفق به ایجاد مدل قرار دادی مناسب برای استفاده از گاز‌های همراه نفت و پیشگیری از سوزاندن میلیون‌ها دلار گاز در چاه‌های نفت نشده است. در حوزه اقتصاد کلان نیز دولت نه تنها هدفمندسازی یارانه‌ها را اصلاح نکرد و ادامه‌نداد بلکه عقبگرد‌هایی قاعجه‌آمیز در این حوزه داشت، حذف قیمت‌گذاری پلکانی بنزین و گاز در فصول گرم و افزایش ندادن منطقی فاصله پلکان‌ها باعث شده است پرمصرف‌ها با خیال راحت‌تری نسبت به قبل، سوخت و انرژی را با قیمت بارانه‌ای بسوزانند.
۱۰	نگاه ویژه و حمایتی به صنایع متوسط و کوچک	اگرچه توجه به صنایع کوچک و متوسط در دنیا و به افزایش است و در کشور ما نیز برای حل بحران اشتغال، نیاز ی دوچندان به حمایت از این صنایع وجود دارد اما، برنامه‌هایی در خور برای حمایت از این صنایع طراحی و اجرا نشده است. مهم‌ترین اقدام دولت در سال ۹۵ اعطای وام به این صنایع بود که می‌تواند بخشی از مشکلات آن‌ها را حل کند. اما این صنایع با توجه به بضاعت کم برای تحقیق و توسعه و همچنین ورود به بازار‌های جهانی، نیاز به کمک‌های بسیار بیشتری دارند؛ از ارائه کمک‌های مشاورتی تا راه‌اندازی واحدهای بازار‌بایی و تحقیق و توسعه عمومی برای کمک به آنها. به این منظور برنامه بهبود رقابت‌پذیری واحدهای کوچک و متوسط با هدف صادرات طراحی‌شد اما مثل بسیاری دیگر از برنامه‌ها در صحنه اقدام و عمل متوقف مانده است.

دوره‌های رکود و رونق که اقتصاد و معیشت مردم را از وضعیت معمولی خود خارج می‌کند و دوم سیاستگذاری و ریل‌گذاری اقتصاد در مسیر رشد بلندمدت، طبیعتاً در مورد وظیفه دوم ابتدا باید به‌یعد بوده است. معضلات و بحران‌های مهم اقتصاد حل و سیاست‌های توسعه صنعتی و برنامه‌های نیل به اهداف چشم‌انداز تهیه‌شود.

فرصت اشتغال برای نیروی کار جوان فراهم شود.

پی نوشت: [۱] بر اساس آمار بانک مرکزی، رشد

۲/۷- درصدی بخش غیرنفتی اقتصاد در سال ۹۴

بیشترین میزان رشد منفی اقتصاد از سال ۱۳۶۸

به‌یعد بوده است.

[۲] از یک نظر، گاه، وظایف دولت در اقتصاد کلان دو

دسته است: یکی مقابله با چرخه‌های کوتاه مدت

کردند. از نحوه مقابله دولت با چرخه‌های اقتصادی

که بگذریم، در راستای رشد بلندمدت [۲] اقتصاد

هم، با وجود آنکه ۲ سال از ابلاغ سیاست‌های کلی

اقتصاد مقاومتی می‌گذشت اما تحرک قابل قبولی

مشاهده نمی‌شد. اقتصاد مقاومتی با ۵ رویکرد در وزن

۲۴ سیاست‌کلی، از ۲۹ بهمن‌ماه ۱۳۹۲، پیش‌روی

مسئولان بود تا بر اساس آن راهبردها و برنامه‌هایی

را برای نیل به اهداف چشم‌انداز کشور تهیه کنند.

اما اقدام در خوری صورت نگرفت؛ برخی برنامه‌های

جاری را به اسم اقتصاد مقاومتی گزارش کردند که با

انتقاد صریح مقام معظم رهبری مواجه شد و بسیاری

هم هیچ کاری نکردند تا ایشان دستور تشکیل ستاد

فرماندهی اقتصاد مقاومتی برای سرو سامان دادن به

این شرایط را صادر کنند.

ناشی از رکود و بیکاری را با پوست و گوشت خود

احساس می‌کردند، مسئولان اقدام شایسته‌ای در

راستای اقتصاد مقاومتی پر داختیم. در این شماره

ضمن بررسی علل نامگذاری سال گذشته به اقتصاد

مقاومتی، اقدام و عمل، به جمع‌بندی مباحث طرح

شده در آن گزارش‌ها می‌پردازیم و در نهایت به این

سوال پاسخ خواهیم داد که چرا نامگذاری امسال بر

موضوع اشتغال و تولید متمرکز شد.

■ **تداوم بی‌عملی‌ها با وجود رکود کم‌سابقه در**

سال ۹۴

سال ۹۵ در حالی فرارسید که اقتصاد کشور عمیق

ترین رکودهای نفتی ۲۸ سال اخیر خود را در سال

۹۴ تجربه کرده بود [۱]. در حالی که مردم مشکلات

جدول سخت [شماره ۴۷]

۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰

حل جدول شماره ۴۶

۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱																			
۲																			
۳																			
۴																			
۵																			
۶																			
۷																			
۸																			
۹																			
۱۰																			
۱۱																			

عرب‌ها - به یکباره ۱۰- پول کره جنوبی - زیرین - رام

نشده! ۱۱- وسط، میان - دایره‌ای شکل - قدرت و تحمل

۱۲ - لباس اتاق عمل - بنیانگذار ۱۳ - فروفرستان -

تاوان ۱۴ - قرار کردن - از محلات قدیمی شمال تهران

۱۵ - تنها ساخته دست بشر که از کره ماه قابل روبریت

است ۱۶ - فتنه‌ها - خرید پاسدست - صدمه ۱۷ - جای

پا- سنجش - شتر عربی ۱۸ - هر یک از بخش‌های مجزای

قطار - زندگی و حیات ۱۹ - خراشیدن - حرکت مارپیچ‌های

خودرو ۲۰- رهاوآزاد- گل حسرت.

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱ - فرمان‌روایی - دیده بان - جاسوسی کردن برای

انداختن کسی به دام دشمن ۲- سطح چیزی - معلم

اسکندر مقدونی ۳- آهنگ ساز آلمانی‌قرن نوزدهم - در

هم داخل شدن ۳- تنگه حیاتی خاورمیانه - بلندیابان

- دلگیر شدن - سطح شیب دار ۴ - ساعت دست - از

محلات قدیمی شمال تهران- انکار کننده- کربوهیدرات

۵- ماگنت - سیم - کشور اروپایی در میانگی

لهستان - گرداگرد دهان ۶- ترس و بیم- آیین‌های

مخالف ۷- دریا- پروش- پرتو - دستگاه تبدیل‌کننده

فرکانس‌های ماهواره ۸- آ - رنج و سختی - اسباب و

لوازم - سوئیت فارسی - از الفبا ۹- بازی - مقاوم منزلت

- برابر بودن - بالنگ ۱۰ - شهری در ایتالیا- جوجه تیغی

- شهری در استان هرمزگان - تکرار حرفی از الفبا ۱۱ -

متیل اتر-ز - حامله و باردار - پروتئین رشته‌ای بافت هم

بند که بسیار مقاوم است.

عمودی

۱ - آبرزی دریایی با بدنی کشیده - از حیوبات ۲- نمل

بلند مرتبه ۳ - عشتی - از زبان‌های سامی ۴- حرف

محرمانه- جیره‌های روزانه - من و شما ۵- نشانه صفت

تفضیلی - شهری در استان زنجان - لوازم منزل ۶ -

پوست دباغی شده ۷- شمری که مصراع‌های دوم همه

بیت‌های آن هم قافیه‌بندند - نوعی بیماری روانی ۸-

سخت و محکم - روشن و درخشان ۹ - شغال در گویش